

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin eksternistyczny z zakresu szkoły podstawowej
<i>Przedmiot:</i>	Język polski
<i>Forma/Formy arkusza:</i>	PPOP–100–2502
<i>Termin egzaminu:</i>	7 lutego 2025 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	14 lutego 2025 r.

Egzaminatorze!

- Oceniaj prace zdających uczciwie i z zaangażowaniem.
- **Stosuj przyjęte zasady oceniania w sposób obiektywny.** Pamiętaj, że każda odpowiedź merytorycznie poprawna, spełniająca warunki określone w poleceniu, musi **zostać** oceniona pozytywnie, nawet jeżeli nie ujęto jej w przykładowych odpowiedziach.
- Konsultuj niejednoznaczne rozwiązania zadań z innymi egzaminatorami lub z przewodniczącym zespołu egzaminatorów. W przypadku niemożności osiągnięcia wspólnego stanowiska rozstrzygajcie na korzyść zdającego.
- Podczas przyznawania punktów nie kieruj się emocjami.
- Informuj przewodniczącego o wszystkich nieprawidłowościach zaistniałych w trakcie oceniania, w tym – o podejrzeniach o niesamodzielność w pisaniu pracy.

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

Nr zad.	Poprawna/przykładowa odpowiedź <i>*Należy uznać inne odpowiedzi poprawne merytorycznie</i>	Liczba punktów	Zasady oceniania
1.	Poprawna odpowiedź: PF	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca dwa poprawne wskazania. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
2.	Poprawna odpowiedź: C ☐ A ☐ D ☐ E ☐ B	0–2	2 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca poprawne uzupełnienie 4 luk. 1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca poprawne uzupełnienie 3 lub 2 luk. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.
3.	B C	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca dwa poprawne wskazania. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
4.	Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Pierścień powodował, że osoba go nosząca stawała się niewidoczna.</i> • <i>Dzięki pierścieniowi Bilbo mógł poruszać się niezauważony przez nikogo.</i> Dopuszczalna odpowiedź: <i>Dzięki pierścieniowi Bilbo mógł poruszać się niezauważony przez wroga.</i>	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.
5.	Przykładowe odpowiedzi za 2 pkt: Tytuł lektury obowiązkowej: „Pan Tadeusz” Bohater: <i>Jacek Soplica</i> Uzasadnienie: <i>W młodości pewny siebie zawadiaka, pieniacz, porywczy, gwałtowny, popełnia zbrodnię – zabija Stolnika. Pod wpływem poczucia winy zmienia się, wstępuje do zakonu. Staje się skromnym, cichym mnichem, który działa na rzecz odzyskania niepodległości przez ojczyznę, w karczmie Jankiela próbuje namówić szlachtę do działań przeciwko wrogowi.</i>	0–2	2 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca tytuł lektury obowiązkowej, bohatera oraz poprawne uzasadnienie wyboru bohatera przez ukazanie jego przemiany – z odniesieniem do konkretnych wydarzeń w utworze. 1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca tytuł lektury obowiązkowej i bohatera oraz poprawne uzasadnienie bez zilustrowania sytuacją z lektury;

	<p>Tytuł lektury obowiązkowej: „Opowieść wigilijna” Bohater: Ebenezer Scrooge Uzasadnienie: <i>Bohater był złym człowiekiem, liczył się dla niego tylko pieniądze, nie lubił też świąt Bożego Narodzenia. Po wizycie duchów zmienił się. Polubił święta, zaczął wspierać ubogich, pomógł synowi swojego pracownika.</i></p> <p>Przykładowa odpowiedź za 1 pkt: Tytuł lektury obowiązkowej: „Quo vadis” Bohater: Marek Winicjusz Uzasadnienie: <i>Marek Winicjusz zmienił się pod wpływem Ligii i chrześcijan. Stał się dobrym człowiekiem, szanował innych i nie wynosił się ponad nich.</i></p>		<p>LUB podanie tytułu lektury i bohatera oraz sytuacji, ALE bez uzasadnienia; LUB podanie tytułu ALBO bohatera, poprawne uzasadnienie i zilustrowanie sytuacją z lektury. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.</p>
6.	D	0–1	<p>1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.</p>
7.	<p>Przykładowa odpowiedź za 2 pkt: <i>Bez udziału Bilba wyprawa krasnoludów nie zakończyłaby się sukcesem. To właśnie on kilkakrotnie ocalił krasnoludy – np. podczas ataku pajaków. Uwolnił je także z niewoli u elfów.</i></p> <p>Przykładowa odpowiedź za 1 pkt: <i>Bilbo okazał się ważnym uczestnikiem wyprawy. Kilkakrotnie ocalił swoich towarzyszy.</i></p>	0–2	<p>2 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca poprawne uzasadnienie z odwołaniem do sytuacji opisanej w utworze. 1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca poprawne uzasadnienie bez odwołania do sytuacji opisanej w utworze. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.</p>
8.	<p>Przykładowe odpowiedzi za 2 pkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wybieram plakat oznaczony literą A Uzasadnienie: <i>zawiera wiele elementów nawiązujących do postaci z utworu – widzimy smoka, Gandalfa, Golluma, elfa i Arcyklejnot. Ułożone są one i połączone w sposób zaskakujący, co podkreśla fantastyczny charakter utworu Tolkiena i może zaciekać oraz zachęcić do poznania książki.</i> Wybieram plakat oznaczony literą: B Uzasadnienie: <i>ukazuje elementy nawiązujące do przygód bohaterów. Widzimy sylwetkę hobbita, głównego bohatera utworu, niezwykle stwory zamieszkujące Śródziemie – plakat zapowiada coś tajemniczego i groźnego. Podkreśla przygodowy charakter utworu, co może zachęcić do poznania całości.</i> <p>Przykładowa odpowiedź za 1 pkt: <i>Wybieram plakat oznaczony literą: B, Uzasadnienie: plakat A wygląda jak rysunek dla dzieci, a plakat B zapowiada jakieś zmagania i niezwykle przygody.</i></p>	0–2	<p>2 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca poprawne uzasadnienie odnoszące się do plakatu i do lektury. 1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca poprawne uzasadnienie odnoszące się do plakatu lub do lektury. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.</p>
9.	B D	0–1	<p>1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna zawierająca dwa poprawne wskazania. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub</p>

			niepoprawna albo brak odpowiedzi.
10.	B D	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna zawierająca dwa poprawne wskazania. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
11.	Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Thorin powiedział, żeby spróbowali otworzyć drzwi.</i> • <i>Thorin powiedział, że powinni spróbować otworzyć drzwi.</i> 	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.
12.	F P	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna zawierająca dwa poprawne wskazania. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
13.	Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zdaniem autora baśnie pomagają słuchaczom zrozumieć rzeczywistość.</i> • <i>Baśnie powodują, że możemy się lepiej poczuć w życiu codziennym.</i> 	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
14.	Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Autor tekstu stwierdza, że opowieści mają wpływ na wyobraźnię słuchaczy oraz rozumienie świata i z tego powodu powinny zawierać coś wartościowego.</i> • <i>Zdaniem autora, słuchanie opowiadanych baśni wpływa na wyobraźnię i sposób, w jaki postrzegamy świat, więc opowieści powinny zawierać wartościowe treści.</i> • <i>Opowiadający jest odpowiedzialny, dlatego że słuchacz „powierza” mu swoją wyobraźnię (i czas, i uwagę).</i> • <i>Odpowiedzialność opowiadającego wobec słuchacza wynika z tego, że na czas opowiadania bierze we władanie wyobraźnię słuchacza. Słuchacz sam powierza mu swoją wyobraźnię.</i> 	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
15.	Przykładowa odpowiedź za 3 pkt: Autor w przytoczonym tekście porusza temat znaczenia słów w baśniach . Zwraca uwagę na wpływ opowieści na funkcjonowanie ludzi w codziennym życiu / różnicę między opowiadaniem baśni a rozmową . Zauważa także, że słuchanie opowieści rozwija wyobraźnię . W zakończeniu stwierdza, że opowieści mogą być odbierane przez każdego w indywidualny sposób .	0–3	3 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca poprawne określenie tematu i tego, co na ten temat powiedziano w tekście; zachowano właściwy poziom uogólnienia; streszczenie logicznie spójne. 2 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca poprawne określenie tematu i tego, co na ten temat powiedziano w tekście ALE wystąpiły zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia LUB logicznej spójności streszczenia. 1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca poprawne określenie tematu i tego, co na ten temat powiedziano w tekście ALE

			wystąpiły zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia ORAZ logicznej spójności streszczenia. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi. Uwaga! Zdający otrzymuje 0 punktów, jeśli jego wypowiedź w całości składa się z fragmentów przepisanych z tekstu „Przestrzeń baśni – przestrzeń opowieści”.
16.	D	0–1	1 pkt – poprawna odpowiedź. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.
17.	C	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna zawierająca dwa poprawne wskazania. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
18.	Poprawna odpowiedź: <i>Żywe słowo to tekst mówiony.</i>	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.
19.	Przykładowa odpowiedź: <i>Członkowie koła literackiego „Miłośnicy lektur” zapraszają wszystkich mieszkańców naszego osiedla na spotkanie poświęcone prezentacji ciekawych książek, które warto przeczytać. Wydarzenie odbędzie się 15 kwietnia o 16.30 w osiedlowej świetlicy. Będzie można kupić interesujące książki po okazjnych cenach, a ich autorzy – pani Zuzanna Nowak oraz pan Maciej Szczęsny – złożą na nich autografy. Serdecznie zapraszamy do udziału w spotkaniu.</i> <i>Miłośnicy lektur</i>	0–3	<u>Treść i forma:</u> 2 pkt – treść zgodna z poleceniem, uwzględniono 2 argumenty i 5 elementów dotyczących formy: kto, kogo, o czym, gdzie, kiedy. Dopuszczalne pominięcie jednego z 7 elementów. 1 pkt – treść zgodna z poleceniem, uwzględniono 3 do 5 elementów z 7 wymaganych. 0 pkt – treść niezgodna z poleceniem ALBO treść zgodna z poleceniem, ale uwzględnione mniej niż 3 elementy (z 7 wymaganych). <u>Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna:</u> 1 pkt – łącznie nie więcej niż trzy błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne). 0 pkt – łącznie cztery lub więcej błędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych). <i>Uwaga: Kategorie „Treść i forma” oraz „Poprawność językowa” oceniamy rozłącznie.</i>
20.	B 1	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna zawierająca dwa poprawne wskazania. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
21.	Wypracowanie	0–12	Zasady oceniania – poniżej.

ZASADY OCENY WYPRACOWANIA

I. Spełnienie formalnych warunków polecenia (maksymalnie 1 punkt)

Egzaminator sprawdzający wypracowanie zdającego w tym kryterium będzie oceniał, czy:

- w pracy nie występuje błąd kardynalny;
- wypowiedź w co najmniej jednym fragmencie dotyczy problemu wskazanego w poleceniu;
- napisane wypracowanie jest w jakiegokolwiek części wypowiedzią argumentacyjną;
- w wypracowaniu zdający odwołał się do lektury obowiązkowej z listy lektur zamieszczonej w arkuszu egzaminacyjnym.

<ul style="list-style-type: none">• W wypracowaniu nie występuje błąd kardynalny. ORAZ• W wypracowaniu jest odwołanie do lektury obowiązkowej z listy lektur zamieszczonej w arkuszu egzaminacyjnym. ORAZ• Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu. ORAZ• Wypracowanie przynajmniej częściowo jest wypowiedzią argumentacyjną.	1 pkt
<ul style="list-style-type: none">• Wypracowanie nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. ALBO• Wypowiedź jest napisana w formie planu albo w punktach.	0 pkt

Uwaga: jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

II. Kompetencje literackie i kulturowe (0–4 pkt)

Aby ocenić wypracowanie w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał, czy:

- zdający wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej (wskazanej w poleceniu bezpośrednio lub ogólnie), a także innych utworów (jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze;
- przedstawił bogatą argumentację;
- nie popełnił błędów rzeczowych, w tym – błędów kardynalnych, zarówno w odniesieniu do przywołanych tekstów literackich oraz kontekstów, jak i do wykorzystanej terminologii historycznoliterackiej oraz/lub teoretycznoliterackiej.

4 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Pogłębiona argumentacja.• Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami, ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej.• Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
3 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 2 pkt i niektóre na 4 pkt.
2 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości.

	<ul style="list-style-type: none">Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej.Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none">Podjęta próba argumentowania.Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

III. Kompozycja (0–1 pkt)

Aby ocenić wypowiedź zdającego w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy:

- kompozycja wypracowania jest funkcjonalna wobec tematu oraz czy jest konsekwentna;
- wypracowanie jest spójne wewnątrzakapitowo i międzyakapitowo;
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

<ul style="list-style-type: none">Kompozycja wypracowania jest funkcjonalna wobec tematu i konsekwentna. ORAZWypracowanie jest spójne w obrębie akapitu i między akapitami. ORAZ Dopuszczalne są 2 usterki w zakresie: spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.	1 pkt
Wypracowanie nie spełnia warunków określonych w kategorii „1 pkt”.	0 pkt

IV. Styl (0–1 pkt)

Aby ocenić wypowiedź zdającego w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy:

- styl wypowiedzi jest stosowny, tzn. czy zdający konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy, jest funkcjonalne);
- zdający nie napisał wypowiedzi, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej.

1 pkt	Styl w całości lub w przeważającej części stosowny, tj. adekwatny do odmiany pisanej języka oraz do sytuacji komunikacyjnej (jednorodny albo funkcjonalnie niejednorodny).
0 pkt	Wypracowanie nie spełnia warunków określonych w kategorii „1 pkt”.

V. Język (0–3 pkt)

Aby ocenić wypowiedź w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy:

- zdający poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszycy środków językowych;
- środki językowe, których użył zdający, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też w pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

Aby ocenić język wypowiedzi, egzaminator najpierw oceni zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Sprawdza m.in., w jakim stopniu zachowano

poprawność składniową, frazeologiczną, fleksyjną i leksykalną wypowiedzi. W ocenie uwzględni liczbę wszystkich błędów językowych, które zdający popełnił w wypracowaniu.

Poprawność środków	nie więcej niż 4 błędy językowe	5–8 błędów językowych	9–11 błędów językowych	12 lub więcej błędów językowych
Zakres środków				
szeroki zakres środków językowych, tzn. • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym – bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

VI. Ortografia (0–1 pkt)

Aby ocenić wypowiedź zdającego w tym kryterium, egzaminator sprawdzi, w jakim stopniu zachowano poprawność ortograficzną wypowiedzi.

1 pkt	Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne.
0 pkt	4 lub więcej błędów ortograficznych.

VII. Interpunkcja (0–1 pkt)

Aby ocenić wypowiedź zdającego w tym kryterium, egzaminator uwzględni liczbę i rodzaj błędów interpunkcyjnych popełnionych w wypowiedzi.

1 pkt	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uwagi dodatkowe

- Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, egzaminator oceni ją na 0 punktów.
- Jeżeli w wypowiedzi zdający w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź egzaminator nie przyzna punktów.
- Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, egzaminator oceni ją na 0 punktów.
- Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 punktów w każdym kryterium.
- Jeżeli wypowiedź zawiera liczbę słów mniejszą niż wskazana w arkuszu egzaminacyjnym, wypracowanie zostanie ocenione wyłącznie w kryteriach: *spełnienie*

formalnych warunków polecenia, kompetencje literackie i kulturowe oraz kompozycja.
W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.

- Jeżeli praca będzie napisana drukowanymi literami, egzaminator przyzna 0 punktów w kryterium *ortografia*.
- Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym – internetowego, lub jest przepisana od innego zdającego, wówczas w przypadku takiego zdającego egzamin z języka polskiego zostanie unieważniony.
- Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.